

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดและพัฒนาหลักสูตร รวมทั้งการติดตามประเมินผลเพื่อให้การจัดการศึกษามีเนื้อหาสอดคล้องกับวิถีชีวิต การประกอบอาชีพ ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นของตนได้อย่างเป็นสุขภายใต้การปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข ดำรงไว้ซึ่งศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทย ตลอดจนสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและมีการสนับสนุนให้ครุฑนำภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามมาตรา 27 วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่ระบุไว้ว่า ให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นผู้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ นอกจากนี้ มาตรา 27 วรรคสองได้กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำเนื้อหาสาระของหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ในวรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมี การจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและ วิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การพัฒนา ระหว่างชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545, หน้า 23)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีวิสัยทัศน์ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลกยึดมั่นในการปกครอง ตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนา ตนเองได้เต็มตามศักยภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 6)

ภายใต้กระแสความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พลกรรชาชาวไทยแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจ เพื่อให้รอดพ้นสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน โดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจ แบบพอเพียงซึ่งการพัฒนาเศรษฐกิจให้เป็นตามหลักการเศรษฐกิจพอเพียง วิธีปฏิบัติ ที่ชัดเจนและสามารถนำไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมได้และแพร่หลายในหมู่ประชาชน อย่างยั่งยืนจะต้องใช้หลักการของสหกรณ์มาปฏิบัติ เพราะว่า สหกรณ์ คือองค์การธุรกิจ อย่างหนึ่งที่จัดตั้งและดำเนินงานโดยกลุ่มบุคคลที่เป็นสมาชิกเพื่อหาทางแก้ปัญหา ความเดือดร้อน ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมร่วมกันหนึ่งการจัดกิจกรรมสหกรณ์ใน สถานศึกษา เป็นความสอดคล้องกันของแผนการพัฒนสหกรณ์ พ.ศ. 2546-2549 ซึ่งเป็นแผนพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติฉบับแรก ได้กำหนดยุทธศาสตร์การให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการสหกรณ์ โดยกำหนดกลยุทธ์และแนวทางดำเนินการให้มีการผลักดัน การสอนเรื่องการสหกรณ์ในสถานศึกษา (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2550, หน้า 2) โดยเฉพาะโรงเรียนภายใต้แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ในพระราชดำริ ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ซึ่งทรงเล็งเห็นว่า การปลูกฝังหลักการสหกรณ์แก่เด็ก และเยาวชน โดยเริ่มจากโรงเรียน จะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในกลุ่มเด็กและเยาวชน ตลอดจนชุมชนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2550, หน้า 3)

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนิน ติดตามการทรงงาน และทรงเยี่ยมราษฎรในถิ่นทุรกันดารของพระบาทสมเด็จพระ เจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ทรงพบว่า มีราษฎรอีกเป็นจำนวน มาก โดยเฉพาะเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้รับโอกาสในการศึกษาพัฒนา จึงทรงริเริ่มโครงการ พัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ในปี พ.ศ. 2523 ทรงมุ่งเน้นให้เด็กและเยาวชน เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน. ด้วยความจงรักภักดี

50 ปีโรงเรียน ตชด, 2550, หน้า 80-113) และทรงมีพระราชดำริให้จัดทำโครงการส่งเสริมสหกรณ์ในโรงเรียนภายใต้แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร โดยทรงเล็งเห็นว่า การปลูกฝังหลักการสหกรณ์แก่เด็กและเยาวชน โดยเริ่มจากโรงเรียนจะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในกลุ่มเด็กและเยาวชนตลอดจนชุมชนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ปัจจุบันโรงเรียนภายใต้แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร มีจำนวน 179 โรงเรียน ใน 39 จังหวัด ซึ่งในจังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เขตพื้นที่อำเภอกุสุมาลย์มีจำนวน 29 โรงเรียนที่เป็นโรงเรียนโครงการพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (รายงาน ฯ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสกลนคร, 2557, หน้า 3)

โรงเรียนบ้านโคกสะอาด อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 เป็นโรงเรียนขนาดเล็กอยู่ในโครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ดำเนินกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับนักเรียนหลากหลาย อาทิเช่น โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน และโครงการส่งเสริมกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน โดยเริ่มดำเนินกิจกรรมตั้งแต่ พ.ศ. 2545 โดยมุ่งเน้นให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติกิจกรรมครบวงจรจริง ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมออมทรัพย์ กิจกรรมส่งเสริมการผลิต กิจกรรมร้านค้า ในการดำเนินโครงการที่ผ่านมามีอุปสรรคปัญหาทั้งด้านการดำเนินกิจกรรมไม่ต่อเนื่อง โดยเฉพาะด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอนหรือครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์นักเรียน อาทิ ครูผู้สอนติดราชการทำให้ไม่สามารถเข้าสอนได้ตามปกติ หรือครูที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบสอนแทน ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนให้ต่อเนื่องได้ เพราะขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนรวมทั้งขาดแผนการจัดการเรียนรู้ สื่อและอุปกรณ์ที่ส่งเสริมการเรียนรู้เรื่องสหกรณ์นักเรียน (รายงานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด, 2557, หน้า 4) ซึ่งสอดคล้องกับประพจน์ แก้วบุตดา (2553, หน้า 104) ที่ได้ศึกษาปัญหาในการดำเนินงานโครงการส่งเสริมสหกรณ์ในโรงเรียนตามโครงการพระราชดำริ โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหาดทรายเพ สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 23 พบว่า ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับครูผู้สอน ด้านบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับโครงการพัฒนาสหกรณ์และด้านแหล่งข้อมูล ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อการดำเนินงานโครงการสหกรณ์ มีปัญหาอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการศึกษาสภาพปัญหาและผลการดำเนินงานในโครงการส่งเสริมสหกรณ์ในโรงเรียนตามโครงการพระราชดำริ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ของสถิตย์ จริตน์อม (2549, หน้า 156) พบว่า สภาพและผลการดำเนินการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งในโรงเรียนขนาดเล็ก พบปัญหาในการดำเนินงานสูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่

ผู้วิจัยได้สำรวจข้อมูลทั่วไปของหมู่บ้านโคกสะอาด พบว่ามีแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับการสหกรณ์ที่น่าสนใจ คือ เป็นที่ตั้งของสหกรณ์เครดิตยูเนียน (เล็งฮ้าง) จำกัด ซึ่งมีสถานะมั่นคง สร้างความมั่นใจให้กับสมาชิก ทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อกิจการสหกรณ์ และประชาชนในหมู่บ้านโคกสะอาดส่วนใหญ่มีความเห็นชอบให้โรงเรียนจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียนเป็นหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนบ้านโคกสะอาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรมสหกรณ์นักเรียนตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

จากความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างพื้นฐานที่สำคัญในการปลูกฝังให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับหลักการ อุดมการณ์และวิธีการสหกรณ์ มีเจตคติที่ดี สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมและพัฒนาการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คำถามของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามของการวิจัย ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีลักษณะและองค์ประกอบอย่างไร และมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้หรือไม่

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ได้เรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร

3. ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ได้เรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่ อย่างไร

4. เจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ได้เรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน อยู่ในระดับใด

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ระหว่างก่อนและหลังเรียนหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน
3. เพื่อศึกษาทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่ได้เรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
4. เพื่อศึกษาเจตคติของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

1. หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน หลังการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ทักษะการปฏิบัติงานของนักเรียนที่ได้เรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดในระดับร้อยละ 80
4. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียนอยู่ในระดับมากขึ้นไป

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีความสำคัญ ดังนี้

1. ได้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น สามารถนำไปใช้ได้จริง
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมอื่นๆ ของโรงเรียนบ้านโคกสะอาดและโรงเรียนอื่นต่อไป
3. ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสนับสนุนให้มีการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน ประกอบด้วย

2.1 ผู้บริหาร ครูโรงเรียนบ้านโคกสะอาด

2.2 นักเรียน โรงเรียนบ้านโคกสะอาด

2.3 ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านโคกสะอาด

2.4 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านโคกสะอาด

2.5 เจ้าหน้าที่สหกรณ์จังหวัดสกลนคร

3. ประชากร คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนบ้านโคกสะอาด อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 จำนวน 8 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจงเนื่องจากผู้วิจัยเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนนี้ และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 1 ห้อง

5. ระยะเวลาดำเนินการวิจัย ดำเนินการทดลองในโรงเรียนบ้านโคกสะอาด ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2558 ระยะเวลา 10 สัปดาห์ๆ ละ 2 ชั่วโมง รวม 20 ชั่วโมง

6. ตัวแปรที่ศึกษา มีดังนี้

6.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน

6.2 ตัวแปรตาม มีดังนี้

6.2.1 ประสิทธิภาพของหลักสูตร

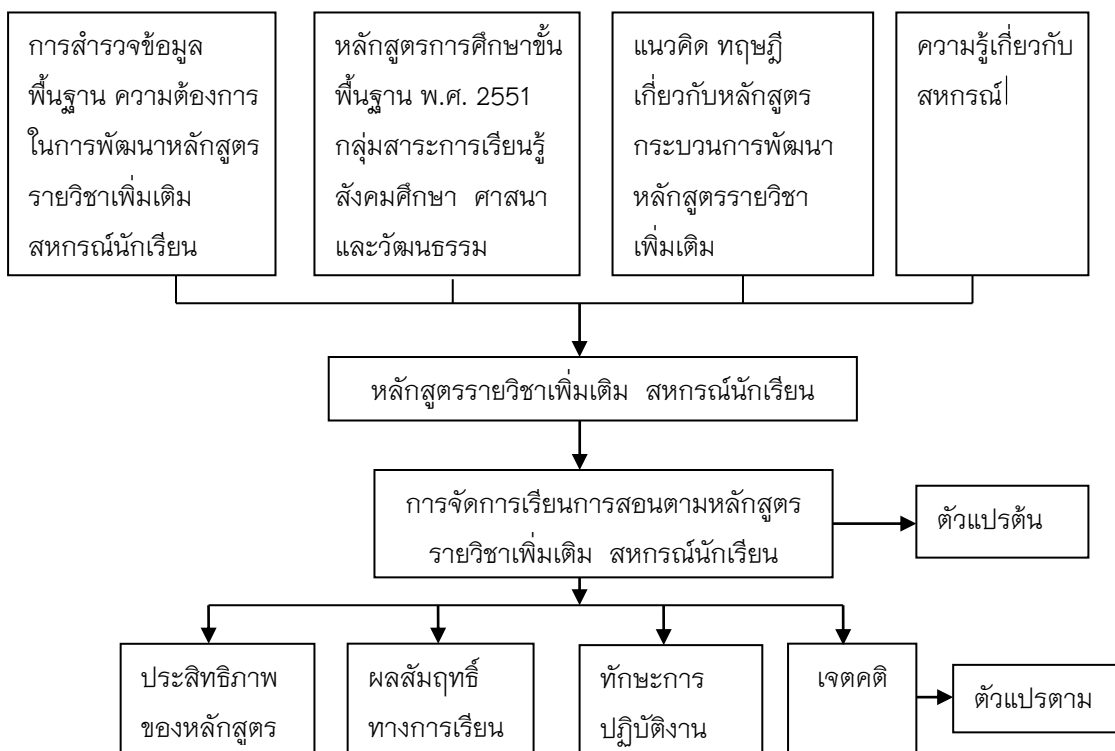
6.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

6.2.3 ทักษะการปฏิบัติงาน

6.2.4 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หลักการแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัย ได้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน หมายถึง การสร้างเอกสารหลักสูตรที่จัดทำขึ้นซึ่งนำข้อมูล สภาพที่เป็นปัญหาหรือความต้องการในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติ เนื้อหาเกี่ยวกับสหกรณ์นักเรียนมาจัดทำเป็นสาระการเรียนรู้ กำหนดเป้าหมาย โดยกำหนดเวลาเรียน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ประเมินหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ นำหลักสูตรไปทดลองใช้

และปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรจนได้เอกสารหลักสูตรที่สมบูรณ์การจัดทำหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านโคกสะอาด ประกอบด้วย เอกสารหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร

2. การจัดการเรียนการสอน โดยใช้หลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน หมายถึง แนวทางการจัดการเรียนรู้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ ที่ปรากฏในหลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 4 ชั้นดังนี้

2.1 ชั้นแนะนำ เป็นการเตรียมและกระตุ้นให้เกิดความสนใจ

2.2 ชั้นดำเนินการ เป็นการฝึกปฏิบัติหลังจากที่ผู้สอนให้ความรู้ และทักษะที่เป็นพื้นฐานในการปฏิบัติ มอบหมายงานที่ปฏิบัติเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล กำหนดหัวข้อการรายงานหรือการบันทึกผลการปฏิบัติงานของผู้เรียน

2.3 ชั้นสรุป ผู้สอนและผู้เรียนช่วยกันสรุปกิจกรรมการปฏิบัติงาน

2.4 ชั้นประเมินผล ปรับปรุงและประยุกต์ใช้ สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน เช่น ความสนใจ ความร่วมมือ การใช้และการเก็บรักษาเครื่องมือ การตรวจผลงาน และความคิดริเริ่ม

3. ประสิทธิภาพของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม หมายถึง ระดับคุณภาพของกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรเพิ่มเติมรายวิชาที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนต่อค่า ประสิทธิภาพของผลลัพธ์ โดยกำหนดเกณฑ์ของการจัดการเรียนรู้ไว้ที่ 80/80 (E_1/E_2)

80 ค่าแรก (E_1) หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเรียน เป็นค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของคะแนนที่ได้รับจากการทำแบบทดสอบ การทำกิจกรรมของนักเรียนในระหว่างเรียน

80 ค่าหลัง (E_2) หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์เป็นค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละของคะแนน ที่นักเรียนได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและความสามารถของนักเรียนในการเรียนรู้ เรื่อง สหกรณ์นักเรียน ซึ่งวัดได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

5. ทักษะการปฏิบัติงาน หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงาน
 ของนักเรียน ที่เรียนรู้ตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียนซึ่งวัดได้จากการปฏิบัติ
 จริงในบทบาทของสมาชิกสหกรณ์ โดยใช้แบบวัดทักษะการปฏิบัติงานผู้วิจัยสร้างขึ้น
6. เจตคติต่อการเรียนตามหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน
 หมายถึง ความรู้สึกหรือความคิดเห็นของนักเรียนในทางบวก ที่มีต่อการเรียนตามหลักสูตร
 รายวิชาเพิ่มเติม สหกรณ์นักเรียน ซึ่งวัดได้จากแบบวัดเจตคติที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น
7. สหกรณ์นักเรียนหมายถึง กิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เรื่อง สหกรณ์
 ที่ดำเนินงานภายในโรงเรียนตามโครงการพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา
 สยามบรมราชกุมารี มีจุดมุ่งหมาย คือเพื่อปลูกฝังอุดมการณ์ คุณธรรมในการดำรงชีวิต
 ร่วมกันในสังคม โดยกระบวนการสหกรณ์ฝึกฝนนักเรียน ให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็น
 ในการทำงานสหกรณ์ เช่น การทำงานร่วมกัน การประชุม การทำบัญชี การค้าขาย
 เป็นต้นนอกจากนี้กิจกรรมสหกรณ์นักเรียนยังเป็นประโยชน์ในการเชื่อมโยงกับการพัฒนา
 ในด้านอื่นๆ ทำให้เกิดการบูรณาการกิจกรรมต่างๆ สมบูรณ์ขึ้นสหกรณ์นักเรียนจึงเป็น
 กิจกรรมของนักเรียน จัดตั้งขึ้นและดำเนินการโดยนักเรียน มีนักเรียนเป็นสมาชิก
 ในการจัดสหกรณ์นักเรียน จะมีครูที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบกิจกรรมสหกรณ์
 เพื่อช่วยเหลือ ให้คำแนะนำแก่นักเรียนในการดำเนินงาน